onder de »heilige synodes, welk lichaam voor den Czaar de kerk regeert.

Verder is in de constitutie te lezen: »Er bestaat volledige gewetensvrijheid. Alle erkende kerkgenootschappen zijn vrij en worden door de wet beschermd. Proselietenmakerij is verboden.« Hieruit volgt, dat een niet erkend kerkgenootschap zich niet vrij kan openbaren en niet op bescherming door de wet kan rekenen. Natuurlijk heeft de overheid het in hare macht om een kerkgenootschap al dan niet te erkennen. Het verbod om proselieten te maken is kenschetsend. Men ziet daaruit, dat men in Servië hetzelfde woordenspel gebruikt als in Rusland. Ook in het rijk van den Czaar zegt men: gij kunt ongestoord elke religie belijden en uitoefenen die gij wilt. Maar wanneer gij propaganda zoekt te maken voor uwe belijdenis, dan zullen wij u dit beletten des noods, wanneer gij na herhaalde veroordeelingen blijft voortgaan om te trachten ook anderen voor uwe denkbeelden te winnen, met verbanning naar Siberië. Men mag dus in Rusland en Servië alles belijden wat men wil, men kan ook overal ter kerk gaan waar men dit verlangt, maar men moet er over zwijgen of er alleen met medebelijders over spreken! Dat dit geen »volledige gewetensvrijheid' is, behoeft geen betoog.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

ZUIDWAARTS.

XVII.

De kapiten trad op den bierversmader toe en sprak:

„Wat gebeurt hier, provoost?"

In diens plaats nam de bottelier echter het woord, door te zeggen:

„Kapitein, de provoost verkiest het bier niet te drinken, schoon het zoo goed is als 't wezen kan."

„Dat's een leugen," riep de beschuldigde.

De stuurman fluisterde den kapitein iets in. Deze nam een kan bier, proefde het, reikte het ook den stuurman toe en sprak toen:

„Dat bier is kostelijk. Schaam u, provoost! Gij zijt nog al gesteld om de orde te bewaren en de kwaaddoeners te bewaken. Maar ik zal er nu zelf orde op stellen."

Op een wenk van den kapitein grepen de stuurman, de bottelier en nog een paar anderen den provoost, boeiden hem en brachten hem naar een vertrek beneden, waarin hij werd opgesloten.

„Zoo je doet, zoo je ontmoet," riep hem de stuurman spottend na. „Je hebt er menigeen weggebracht, vrind. Nu krijg je zelf een beurt."

Een week of twee later, stond onze carga op zekeren morgen op het dek, toen hij heel in de verte een zeil meende te ontdekken. Hij waarschuwde den kapitein, die mede zijn oogen scherpte — kijkers had men toen nog niet — en weldra de meening van Nikolaas bevestigde. Zelfs scheen er meer dan één schip te naderen. Dadelijk werden bevelen gegeven aan de manschappen om zich te wapenen, want in dien tijd kon elk vreemd schip gevaarlijk worden voor wie 't naderde. Er waren zeeroovers en kapers, en al vielen die dicht bij de Linie, zooals hier, minder te vreezen, vijanden waren er toch. Overal kon men Spaansche oorlogsschepen ontmoeten en dus een aanval verwachten. In gespannen verwachting richtten allen het oog naar de zeilen in de verte. Doch weldra ging een vreugdekreet op, want de bouw der schepen, die nu duidelijk zichtbaar werden, bewees dat men met Nederlandsche vaartuigen te doen had. En welke anderen konden dit haast zijn, dan die onder het bevel van admiraal Van Neck, te meer daar zij van het noorden kwamen?

't Bleek zoo te zijn. 't Was de vloot waar mee de „Arenden" waren uitgezeild, doch die zij achter zich hadden gelaten, gelijk wij ons herinneren. Men begroette elkaar met schoten uit de kanonnen, en liet over en weer vragen hoe 't op de schepen stond en of er ook iets noodig was. Op de Nederlandsche schepen was de toestand vrij gunstig, maar op de Brabantsche was het anders. Daar heerschte gebrek aan velerlei, waarin ongelukkig admiraal Van Neck niet geheel voorzien kon, al werd er ook voor betaald. Want men wist niet, of er spoedig gelegenheid zou komen om nieuwen voorraad in te slaan.

De nabij gelegen eilanden waren onder Spaansch of Portugeesch gezag en verderop was nog minder kans iets te krijgen. Immers St. Helena en de enkele eilanden in die zeeën, waren toen nog geheel onbekend. Zuid-Afrika werd bewoond door wilden, en 't zou nog een halve eeuw duren eer de Nederlanders aan de Kaap onze vlag plantten. Zoo moest dan de Hollandsche admiraal zuinig wezen, tot grooten verdriet van de manschap der Brabanders.

Erger nog was, dat het getal zieken onder de laatsten toenam. Het scheurbuik vertoonde zich al sterker onder hen, wellicht tengevolge van het gebrek aan versch voedsel. De zieken werden op bijzonder rantsoen gesteld. Dat was niet heel veel. Elk moest het stellen met 5 pond brood per week, twee mutsjes wijn en een halven pot water per dag. Tot toespijs werden de zieken verkwikt met een half mutsje of maatje olie, wel te verstaan voor allen samen. Hoewel nu zieken in den regel geen bazen in 't eten zijn, was deze leefregel toch wel wat al streng, om ter gezondheid dienende te heeten. Zoo althans dacht de dokter zelf er over, doch het baatte niet, waarschijnlijk wijl de kapitein vond dat het al weer uitwon, en mannen die niet werkten ook den kost niet verdienden. Dit was echter zeer onbillijk. De Schrift zegt niet: Wie niet werkt, maar wie niet wil werken, zal ook niet eten.

Onze Nikolaas had intusschen met zooveel zieken de handen vol werks gekregen. Hij had weinig medicijnen aan boord, en kreeg het gedaan, dat er van de Hollanders wat werd gevraagd en verkregen. Veel baat hadden de zieken er echter niet bij, wijl tegen de kwaal, waaraan ze leden toen nog weinig te doen viel. Ze is trouwens nog niet gemakkelijk te genezen. De zieken lagen machteloos neder, werden al erger en toonden ten slotte weinig lust, om de spijs hun geboden, aan te roeren. Kon de geneesheer alzoo naar het lichaam weinig voor hen doen, hij beproefde althans hen, in veel zwakheid en gebrek, te wijzen, op den Geneesmeester der zielen, op den Heere Jezus Christus. En nu wilde menigeen, die vroeger niet geluisterde had, wel hooren. Vaak bracht Nikolaas, als hij bij de zieken kwam, zijn Bijbel of zijn psalmboek mee, en las wat voor, en trachtte het duidelijk te maken. Dan werd niet zelden een dof oog helder, en dankte later meer dan een den dokter voor zijn goed woord.

De maand September liep ten einde. Men was nu, in twee en een halve maand, nog niet verder dan even over de Linie. Dat was geen snel reizen en daarbij kwam, dat men eigenlijk niet recht wist waar men was. Dat te weten op zee is trouwens niet zoo makkelijk, en menig landmensch, die voor het eerst op zee komt, begrijpt dan ook volstrekt niet hoe de stuurman den weg vindt en hoe de kapitein juist weet waar het schip op 't oogenblik is. Want het is water en lucht altijd weer, wat men ziet. Er staan geen handwijzers of naambordjes in de zee en men kan ook niet eens even iemand vragen: weet u ook hoe 'k varen moet? Tegenwoordig heeft men allerlei middelen om zich te helpen, kompassen, zeekaarten, sextanten en tijdmeters enz. Maar van dat al bezaten de schepen destijds toen weinig anders dan het eerste, en dat dan nog zonder de verbeteringen die er later bij zijn aangebracht. Kaarten hadden onze Hollanders van die zeeën toen nog weinig of geene, en althans geen goede. Geen wonder dus, dat men vaak maar zoowat gissen moest.

Maar gissen is missen; dat bleek ook nu. Immers op den 28sten September, tegen den middag, riep plotseling een matroos, die op den uitkijk stond: „Land! Land!" Weldra was men er dicht bij. De bemanning van een klein schip, dat gelukkig juist dicht langs de kust voer, werd aangeroepen. 't Vaartuig was bemand met volk, waarvan eenigen Portugeesch spraken. Nu kon Nikolaas zijn kennis gebruiken, en weldra wist hij dat het eiland, vlak voor hen, Annabon heette, een Portugeesch woord, dat *goed jaar* beduidt. 't Was een honderd vijftig jaar geleden door de Portugeezen ontdekt en behoort hun nu nog. Op de kaart kunt ge het vinden in de bocht van Guinea. Als ik u nu zeg, dat onze zeelieden meenden wel honderd mijlen westelijker te zijn, dan begrijpt ge, hoezeer men zich toen in den weg kon vergissen. Vooral de sterke zeestroom ming werkte daartoe mee.

AAN VRAGERS.

In de „Echo," waarvan u onlangs gesproken hebt, komt een regel voor:

Doen ook de zielmissen den dooden profijt?
niet een mijt.

Wordt hiermee het kleine diertje in de kaas bedoeld of iets anders?

W.

De Echo hier bedoeld is uit den Geuzentijd. Toen waren hier muntstukjes die mijten heetten. 't Waren de geringste in waarde, nog lang geen halve cent. Op deze munt is hier gedoeld.

Onze lezer P. D. doen we opmerken, dat er drie plaatsen in den Bijbel voorkomen, die *Sion* heeten. 't Eerste in de bekende plek, de hoogste heuvel in Jeruzalem. Het tweede is een stad in Naftali. (Zie Joz. 19). Het derde is een andere naam voor den berg Hermon. (Zie Deut. 4 : 48).

CORRESPONDENTIE.

P. D. te B. Is 't u ook mogelijk de aanleiding tot het doen dezer vraag te melden. Dat vergemakkelijkt wellicht het geven van antwoord.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Aan de Redactie van „De Heraut."

Hooggeachte Redactie,

Het vorig nummer van uw gewaardeerd blad bevat een ingezonden stuk, van het Moderamen der D.-putaten in Zuid-Holland, waarin de Classis Harderwijk in een min gunstig daglicht wordt geplaatst, ten opzichte van het collecteeren voor Art. 13 D. K. O. Als Classicaal deputaat voor deze zaak, zie ik mij genoodzaakt tot een enkel woord van verweer.

Op grond van mededeelingen, voorkomende in de *Geldersche Kerkbode* van 26 Jan. j.l., schrijft bovengenoemd moderamen o. a.: „Ter „wijl de Classe Harderwijk in het geheele jaar maar ƒ 81.42½ opbracht." Eenige alinea's verder wordt dan eene vergelijking gemaakt tusschen de kleinste kerk in de Classe Leiden en de gansche Classe Harderwijk, waarbij de laatste al een heel droeve figuur maakt.

Mag ik hiertegen de volgende verbeterende opmerkingen maken?

1. De voorstelling van zaken in de *Geld. Kerkbode* van 26 Jan. j.l. gegeven, is door mij, voor zoover de Classis Harderwijk betreft, tegengesproken en verbeterd in de *Geld. Kerkbode* van 2 Febr. d.a.v. Jammer, dat genoemd Moderamen daar geen nota van nam!

2. *Waarheid* is, dat in de Classis Harderwijk, gedurende het jaar 1900, voor Art. 13 D. K. O. gecollecteerd werd, niet ƒ 81.42½ maar ƒ **109.01½**, zegge bijna vierhonderd en tien gulden. Al de Kerken der Classis Harderwijk hebben alle collecten voor Art. 13 gehouden. Verder werden niet alleen in deze Classis, maar in heel Gelderland niet 3, maar 4 collecten voor dit doel gehouden.

De beantwoording van de vraag, hoe dan dat bericht*je* in de *Geld. Kerkbode* van 26 Jan. j.l. moet verklaard worden, zou veel te veel plaats ruimte vergen. Alleen wil ik er dit van zeggen, dat ten eerste niet alles, wat gecollecteerd wordt, in handen komt van den Prov. deputaat, wiens verslag dus *steeds* slechts een *gedeelte* van de opbrengst der collecten vermeldt, en ten tweede, dat op 26 Jan. 1901 nog niet alles was verantwoord, wat gecollecteerd werd in 1900

In de hoop, dat het Moderamen in Zuid-Holland van het bovenstaande zal willen nota nemen, zegt u, hooggeachte redactie, dank voor de verleende plaatsruimte

Uw Dw. Dr. en Br.
P. WARMENHOVEN,
Dep. voor Art. 13 D. K. O.
in de Classis Harderwijk.

Harderwijk, 6 Mei 1901.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Marrum, G. Sybrandy, te Surhuisterveen. — Barneveld, S. Vogelaar, te Apeldoorn. — Lollum, C. L. F. van Schelven, te Wageningen. — Hindeloopen F. Diemer, te Warns. — Herwijnen, G. Veenendaal, cand. te Kampen.

AANGENOMEN: Elburg, J. Vesseur, te Langerak.

BEDANKT: Harmelen, G. H. van Kasteel, te Oppenhuizen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Suameer A. Talma Dz., te Rijperkerk — Mastenbroek, G. van Wolfswinkel, te Scherpenzeel. — Poederoyen, B. Kleiwegt, te Lopikkerkapel c. a.

AANGENOMEN: Bulksloot P. F. Faber, te Langerak.

BEDANKT: Rijnsaterwoude, A. Troelstra te Willemsoord. — Nieuwpoort, Bartstra te Nijkerk o/d Veluwe. — Tiel, H. Schuttevaer Jr., te Onderdendam. — De Wilp, C. Brockma, cand. te Pietersburen. — Doeveren, L. C. Balkenstein, te Cothen.

Advertentiën.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Groote Opruiming.

BREEBAART's ORGELHANDEL,
Damrak 22, Amsterdam.
Men komе spoedig zien. Rijke collectie.

Dr. M. L. VAN DER STEMPEL,

ARTS,
Homoeopatisch Geneesheer.
Heerengracht 555,
bij het Thorbeckeplein.
SPREEKUREN: Alle **werkdagen** van **1—2½ uur**, behalve Vrijdags.
Voor **minvermogenden** alle **werkdagen** 's morgens van **8—9½ uur.**

EFFATHA.

Voor de **Algemeene Vergadering**, welke D. V. **Donderdag 18 Juli** te **Meppel** zal worden gehouden, worden tot 15 Juni voorstellen van de Afdeelingen en aangesloten Corporatien, alsmede vragen en wenken van de leden ingewacht bij

G. H. VAN KASTEEL,
Oppenhuizen. *Secretaris.*

Ned. Vereeniging van Vrienden der Waarheid enz.

De **Algemeene Vergadering** zal, zoo de Heere wil, gehouden worden op **Woensdag 15 Mei e. k.**, des namiddags te **2 uur**, in de Kerkstraat 109.

Voorstellen voor deze Vergadering, worden vóór 10 Mei e. k. door den Secretaris ingewacht.

Namens het Bestuur:
Dr. F. L. RUTGERS,
Voorzitter.
G. H. A. GROSHEIDE,
Secretaris.

Bijbelverklaring Klinkenberg,

27 deelen, nieuw gebonden, **voor den meestbiedende te koop.** Op aanvraag wordt een deel op zicht (onverschillig welk) franco toegezonden.

Adres: C. BIERHORST, *Gorinchem.*

Heden verscheen bij de Firma G. J. REITS, te *Groningen:*

De **12e** druk van:

H. DE COCK, Handleiding,

ten gebruike van hen, die onderwezen worden in het Kort Begrip der Christelijke Religie.

Herzien door Prof. M. NOORDTZIJ.

Prijs ƒ 0.25.

H.H. Predikanten wordt op aanvraag een exempl. franco per post ter kennismaking toegezonden.

Gereformeerd Gymnasium,

te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften.

Zwolle: P. R. ƒ 1; H. J. v. L. ƒ 2.50; R. S. ƒ 1; H. v. d. L. ƒ 1; G. H. ƒ 0.50; J. K. Dzn. ƒ 1; G. M. ƒ 1; M. W. ƒ 1; N. N. ƒ 1; P. D. ƒ 1; N. N. ƒ 0.50; M. J. v. T. ƒ 1; J. C. G. ƒ 2.50; H. B. ƒ 1; J. B. ƒ 1; Wed. H. B. ƒ 1; Wed. Z. ƒ 1. **Delft**: Mej. J. J. V. ƒ 0.50; Mej. V. ƒ 1; J. v. d. B. ƒ 1; P. L. ƒ 1; H. B. ƒ 1; G. B. A. F. ƒ 5; Mej. M. ƒ 5; A. K. ƒ 1; S. v. d. B. ƒ 1; S. E. ƒ 1; Ds. G. W. ƒ 1; A. v. d. W. ƒ 1; G. L. ƒ 1; H. J. K. ƒ 1; L. d. B. ƒ 2.50; Wed. H. B. ƒ 1; D. S. ƒ 1; J. G. ƒ 2; G. S. ƒ 2. **Nijkerk**: Ds. V. ƒ 1; A. v. B. ƒ 0.50; H. v. B. ƒ 1; D. P. Az. ƒ 1; W. E. d. B. ƒ 1; H. M. ƒ 2.50; J. L. ƒ 2; H. L. ƒ 1; K. v. A. ƒ 2.50; J. V. ƒ 1; A. v. H. ƒ 1; R. v. A. ƒ 1; K. v. W. ƒ 1; W. v. W. ƒ 1; J. v. E. ƒ 1; L. v. d. P. ƒ 1; B. ƒ 0.50; D. v. R. ƒ 1; L. v. H. ƒ 1; J. K. c. a. ƒ 2; G. v. D. ƒ 1; C. v. K. ƒ 1; L. C. v. D. ƒ 1; W. R. ƒ 1; H. K. ƒ 1; J. V. ƒ 1; R. H. ƒ 1; H. S. ƒ 1; Mej. J. S. ƒ 0.50; Mej. W. S. ƒ 1; Mej. H. P. B. ƒ 1; Wed. T. A. S. ƒ 0.50; Wed. A. W. ƒ 1; Wed. v. d. B. ƒ 1; Wed. D. V. ƒ 1; Wed. R. v. K. ƒ 1; dames v. E. ƒ 1; H. J. J. ƒ 1. **Maassluis**: W. V. ƒ 1; C. K. Bz. ƒ 1; G. W. J. S. ƒ 1; A. B. ƒ 1; J. v. V. ƒ 2.50; P. d. B. ƒ 2.50; J. D. ƒ 1; H. J. d. B. ƒ 1; J. S. ƒ 1; J. d. B. ƒ 2; L. H. ƒ 1; J. B. ƒ 1; D. S. ƒ 1; L. S. ƒ 1.50; L. M. V. ƒ 1; W. F. d. B. ƒ 1; P. R. ƒ 2; C. W. ƒ 1; P. S. W. ƒ 1; Mej. v. d. E. ƒ 1; Wed. V. ƒ 1; Wed C. C. ƒ 1; G. W. ƒ 1. **Vlaardingen**: S. v. d. S. ƒ 1; S. T. ƒ 0.50; H. B. ƒ 1; N. N. ƒ 0.50; C. T. ƒ 1; J. D. B. ƒ 1; T. v. S. ƒ 1; A. v. R. ƒ 1; M. K. ƒ 1; M. d. H. ƒ 1; G. v. d. W. ƒ 1; G. P. d. B. ƒ 1.50; H. D. ƒ 2.50; J. C. v. S. ƒ 0.50; J. S. ƒ 1; L. D. Lz. ƒ 0.50; L. W. ƒ 1; D. v. R. ƒ 1; J. D. ƒ 1; W. d. B. ƒ 0.50; H. d. B. ƒ 2; J. A. B. ƒ 1; K. F. Rzn. ƒ 1; Wed. C. B. ƒ 1; Wed. D. H. ƒ 1; J. N. ƒ 0.50; L. S. ƒ 1; J. en W. v. d. W. Wzn. ƒ 5. **Maasland**: L. D. ƒ 1; A. D. ƒ 1; A. B. ƒ 1; J. V. ƒ 1; J. v. d. L. ƒ 0.50; K. v. d. L. ƒ 1; J. v. T. ƒ 1; J. K. Az. ƒ 1; Wed. A. K. ƒ 1; P. M. v. S. ƒ 1; Ph. L. ƒ 1; W. v. V. Kz. ƒ 1.50; J. v. d. K. Johs. ƒ 1; S. v. d. K. Jr. ƒ 0.50; C. v. D. ƒ 0.50; A. D. ƒ 2; Mej. M. D. ƒ 0.50; M. D. ƒ 1; A. v. N. ƒ 1; W. D. ƒ 2; W. v. d. A. Azn. ƒ 1; A. v. d. A. Wzn. ƒ 1; M. V. ƒ 0.50; J. v. d. K. ƒ 1; J. v. d. A. ƒ 1; J. v. H. ƒ 0.50; C. v. D. ƒ 1; A. v. d. K. ƒ 1; J. v. d. K. Gzn. ƒ 1; M. v. B. ƒ 1; J. K. ƒ 1; J. v. B. ƒ 0.50; C. K. ƒ 1; P. N. ƒ 2.50; J. D. ƒ 1; M. v. B. ƒ 0.75; B. v. B. ƒ 1; J. v. d. M. ƒ 1; R. S. ƒ 1; S. v. d. K. Sz. ƒ 2; M. v. B. Sz. ƒ 1.50; P. v. d. B. ƒ 1; J. v. d. K. Sr. ƒ 1. **Vrije Ban**: A. K. ƒ 1; J. K. ƒ 0.50. **Schipluiden**: J. d. B. ƒ 0.50. **Weesp**: H. J. T. G. ƒ 0.50; C. P. d. R. ƒ 1; J. v. K. ƒ 1; Ds. W. G. ƒ 1; C. v. d. B. ƒ 0.50; W. K. ƒ 0.50; J. S. ƒ 1; J. C. P. ƒ 1; A. V. ƒ 0.50; P. B. ƒ 0.50; J. R. ƒ 1; N. d. R. Cz. ƒ 0.50. N. de R. Bz. ƒ 1; G. F. ƒ 0.50; J. K. ƒ 1; J. G. ƒ 0.50; G. R. ƒ 0.50; J. N. ƒ 0.50; R. F. ƒ 2; Wed. B. ƒ 2; Wed R. ƒ 0.50. **Bussum**: Wed. A. v. S. ƒ 2.50. **Nederhorst den Berg**: Wed. C. S. ƒ 1; Mej. A. P. ƒ 1; W. P. ƒ 1; G. H. F. ƒ 1; J. M. ƒ 1. **Nichtevecht**: C. R. ƒ 1; G. v. D. ƒ 0.50; G. J. K. ƒ 2; W. C. K. ƒ 1; Wed. A. v. d. B. ƒ 1. **Baambrugge**: W. V. Wz. ƒ 1.50; P. v. B. ƒ 2.50; W. ƒ 1; A. G. ƒ 0.50; Ds. H. ƒ 1; H. v. d. L. ƒ 1.50; S. K. ƒ 1. **Loenen**: H. v. W. ƒ 1; M. S. ƒ 1; L. V. ƒ 1. **Vreeland**: J. d. G. ƒ 0.50; S. G. ƒ 1; Wed. J. d. B. ƒ 3. **Haarlem**: A. A. A. C. K. ƒ 2.50; C. d. H. ƒ 1; J. H. C. L. ƒ 0.50; D. H. ƒ 1; H. v. E. ƒ 0.50; J. M. ƒ 1; A. T. ƒ 1; Mej. M. ƒ 1. **Overveen**: C. K. ƒ 2; H. S. ƒ 1; A. J. d. W. M. ƒ 2.50; G. Th. U. ƒ 1. **Leiden**: Z. d. R. ƒ 1; J. P. ƒ 1; P. J. D. ƒ 0.50; J. v. H. ƒ 1; A. B. ƒ 2; G. J. G. ƒ 1; A. T. M. ƒ 1.50; J. J. G. ƒ 1; A. E. v. K. ƒ 10; J. R. ƒ 0.50; C. d. G. ƒ 1; J. v. W. ƒ 0.50; P. v. W. ƒ 1; N. N. ƒ 1; Jac. v. W. ƒ 0.50; fa. F. v. D. ƒ 2.50; J. H. O. ƒ 1; Mej. E. K. ƒ 1; Wed. v. W. ƒ 1; J. O. ƒ 1. **Leiderdorp**: G. d. B. ƒ 2.50; J. W. K. J.Wz. ƒ 1.50; N. N. ƒ 0.50; G. S. ƒ 1; C. B. ƒ 2; P. v. 't R. ƒ 2; C. M. ƒ 0.50; P. K. ƒ 2; J. K. Pz. ƒ 2; C. V. ƒ 0.50; J. M. ƒ 1; W. H. M. ƒ 1. **Hilversum**: G. d. G. ƒ 0.50; J. M. ƒ 1; C. v. G. ƒ 1; J. W. D. ƒ 1; H. C. B. ƒ 10; E. F. H. W. ƒ 1. **Maartensdijk**: B. J. G. ƒ 1; J. H. ƒ 1; M. R. ƒ 1; L. v. V. ƒ 0.50; J. v. Z. ƒ 1; A. v. V. ƒ 1. **Breukelen**: A. O. Jr. ƒ 1; D. J. F. ƒ 1; J. T. ƒ 5; J. O. ƒ 1; H. H. ƒ 2.50. K. H. ƒ 1; Mej. T. D. v. D. ƒ 1; Wed. H. H. ƒ 2.50. **Gouda**: D. v. V. ƒ 0.50; P. d. R. ƒ 2.50; G. d. R. ƒ 2; J. J. C. ƒ 1.50; G. T. T. ƒ 0.50; J. R. ƒ 1; T. D. M. ƒ 1; G. v. D ƒ 0.50. **Waddingsveen**: D. B. ƒ 2; B. J. v. R. ƒ 2; H. D. ƒ 1; Erv. G. v. G. ƒ 0.50; J. H. Z. ƒ 1; H. A. ƒ 1; P. N. ƒ 0.50; P. R. ƒ 0.50; J. B. ƒ 0.50; J. A. ƒ 0.50. **Boskoop**: T. H. ƒ 1; K. K. ƒ 1. **Achttienhoven**: N. B. ƒ 0.50.

N.B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen waarover per quitantie wordt beschikt.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),
Dam 15—17 en Vijgendam 12.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden en Zilveren **MUNTEN** en vreemde **BANKNOTEN.** Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** tot dagelijks vast te stellen rentekoers.
Bedragen tot en met **Duizend Gulden** worden op vertoon terugbetaald.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.
Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhs. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE.
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Homoeopatische Apotheek

van
ALBERT SOMMER,
Duitsch gediplomeerd Apotheker,
Heiligenweg, hoek Singel, Amsterdam.

Alle mijne geneesmiddelen komen in den handel onder nevenstaand handelsmerk. Ik verzoek dus mijne cliëntèle wel te willen letten op dit fabrieksmerk en tevens op het étiket der flesschen, dragende den naam der firma:
Homoeopatische Apotheek ALBERT SOMMER, Amsterdam.
In geval een van beide op eenig voorwerp ontbreekt, kan ik voor de deugdelijkheid niet instaan.
HUISAPOTHEKEN MET 25 MIDDELEN EN HANDLEIDING ƒ 5.50.

Koloniale-Werving. Handgeld ƒ 200.-

bij het aangaan van eene vrijwillige verbintenis voor ZES jaren.
Aanbrenggeld: TWINTIG GULDEN.

Men melde zich aan: **Vrijwilligers** en **Militieplichtigen met onbepaald verlof,** bij den Commandant van het Koloniaal Werfdepôt te *Harderwijk* of bij een der plaatselijke of Garnizoens-Commandanten; **Militieplichtigen, onder de wapenen,** bij hun onmiddelijken chef.

Van de uitbetaalde Handgelden werden in het vorige jaar, door bemiddelling der Administratie van het Koloniaal Werfdepôt en **MET GOEDVINDEN** der aangenomenen gezonden aan hunne **Familiën ƒ 10108.—**, aan hunne **Crediteuren ƒ 1542.—**, Totaal **ƒ 11650.—**.

De authentieke Tekst

der
Liturgische geschriften,
GEHANDHAAFD TEGEN
Prof. Dr. M. A. GOOSZEN
DOOR
Dr. H. H. KUYPER,
Hoogleeraar aan de Vrije Universiteit.
Prijs f 0.60.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

A. DE ROODE & Co.,

(SCHIEDAM, Opgericht 1878.)

FABRIKANTEN VAN
Oleïne en Loog.
Zeeppoeder en Velleogmeel.
Prima qualiteiten, concurreerende prijzen.

Te koop voor den meestbiedende:

HENRY en STACKHOUSE, Bijbelverklaring, gebonden in 61 deelen.
BURMANNUS, Genesis tot Esther, gebonden in 5 deelen.
Brieven franco, onder letter O., aan het Bureau van dit blad.

Te koop aangeboden:

Alle jaargangen van „DE HERAUT", geheel compleet, keurig, uniform gebonden.
Aanbiedingen franco, in te zenden onder lett. T., aan de Boekh. WENK & BIRKHOFF, *Rotterdam.*

VERSCHENEN:
EEN STUDIE
over
Dr. KUYPER's Pluriformiteitsstelsel,
door Th. F. BENSDORP,
benevens een antwoord van en aan Dr. KUYPER,
DOOR DENZELFDEN.
ƒ 0.90.
Bij den Uitgever G. BORG, Prinsenstraat 6.
Van het antwoord aan Dr. KUYPER nog enkele afzonderlijke exemplaren verkrijgbaar à ƒ 0.25.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer D. Geerling Mz., te Enschedé ƒ 102.50.
Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit:)
Van de Geref. kerk te Wildervank ƒ 24.27; van idem te Nieuwepekela ƒ 10.94½; van idem te Onstwedde ƒ 5.90; van idem te Onstwedde-marsch ƒ 2.25; van idem te Musselkanaal ƒ 5.64; van idem te Emmercompascuum ƒ 1.61½; van idem te Valthermond ƒ 2.01; van idem te Stadskanaal ƒ 11.48½; van idem te Zegwaart ƒ 8.20.
Aan Schenkingen:
Door den heer D. Geerling Mz. te Enschedé van den heer J. v. A. te H. ƒ 4; door den heer G. van Dobben, te Alphen, gevonden in de kerkcollecte ƒ 3.57; door den heer Jan v. Zanten gevonden in de collecte te Zeist ƒ 2.50.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

VERSCHENEN:
PAULUS en FILIPPI.
TWINTIG LEERREDENEN
uit de wordingsgeschiedenis van, en uit den Zendbrief aan de gemeente van Filippi,
VAN
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
Bedienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Rotterdam.
Prijs f 2.70; gebonden f 3.50.
Deze bundel, 27 vel groot, is ook verkrijgbaar in **wekelijksche afleveringen** van 1 vel dikte, à **10 Cent** per aflevering.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
Amsterdam. Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ERVEN KRÖNER & BAKELS,
Amsterdam.